

โปรแกรมพัฒนาเจตคติต่อบทบาททางเพศ และทักษะชีวิตต่อการป้องกัน
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
จังหวัดลพบุรี

สุภาวดี วรรณมาลี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2558

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

โปรแกรมพัฒนาเจตคติต่อบทบาททางเพศ และทักษะชีวิตต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลพบุรี

ATTITUDE ON GENDER ROLES AND LIFE SKILLS DEVELOPMENT PROGRAM TO PREVENT SEXUAL RISK BEHAVIORS AMONG GRADE 5 PRIMARY SCHOOL MALE STUDENTS, LOPBURI PROVINCE.

สุภาวดี วรรณาลี 5637648 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์, ศก.ค.(สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข), วิรินธิ กิตติพิชัย, วท.ค.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), นฤมล เอี่ยมณีกุล, Ph.D.(NURSING)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาเจตคติต่อบทบาททางเพศ และทักษะชีวิตต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลพบุรี ใช้แนวความคิดบทบาททางเพศและทักษะชีวิต ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชาย อายุ 10 - 11 ปี ที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนที่มีลักษณะทั่วไปของสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชายของโรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) จำนวน 35 คนได้รับโปรแกรมพัฒนาเจตคติต่อบทบาททางเพศ และทักษะชีวิตต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 4 ครั้ง ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบ เป็นนักเรียนชายของโรงเรียนอนุบาลลพบุรี จำนวน 35 คนได้รับการเรียนการสอนตามปกติ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\chi^2 - test$, Independent t-test และ Paired t-test

หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สุขอนามัยทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และการป้องกันการตั้งครรภ์ เจตคติต่อบทบาททางเพศ ทักษะการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพ การปฏิเสธและต่อรองที่จะไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และ หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติต่อบทบาททางเพศ ทักษะการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ทักษะการสื่อสารสร้างสัมพันธภาพ การปฏิเสธและต่อรองที่จะไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

ควรนำโปรแกรมไปประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาเพศศึกษาที่สอนในโรงเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และหน่วยงานอื่นสามารถนำข้อมูลไปจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพเยาวชนได้

คำสำคัญ : บทบาททางเพศ/ทักษะชีวิต/การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ/นักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ATTITUDE ON GENDER ROLES AND LIFE SKILLS DEVELOPMENT PROGRAM TO PREVENT SEXUAL RISK BEHAVIORS AMONG GRADE 5 PRIMARY SCHOOL MALE STUDENTS, LOPBURI PROVINCE.

SUPAWADEE WORAMALEE 5637648 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: KANITTHA CHAMROONSAWASDI, Ph.D. (MEDICAL SOCIAL SCIENCE AND PUBLIC HEALTH), WIRIN KITTIPICHAJ, Ph.D. (APPLIED BEHAVIORAL SCIENCE RESEARCH), NARUEMON AUEMANEEKUL, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

This study was a quasi-experimental research that aimed at studying the effects of attitude towards a gender roles and life skills' development program on the prevention of sexual risk behaviors among grade 5 male students in Lopburi province, by applying the concepts of gender roles and life skills in form of a participatory learning process. Participants were grade 5 male students (aged 10-11 years) studying in the first semester of academic year 2015 in the schools with similar environmental and socioeconomic contexts. The experimental group consisted of 35 male students of Muangmai (Chaloratrangsarit) School that participated in the four activities of attitude toward the gender roles and life skills' development program to prevent sexual risk behaviors. The comparison group comprised of 35 male students of Anubanlopburi School (Lopburi Kindergarten) that attended regular classes as usual. Data were collected through self-administered questionnaire; and analyzed by percentage, mean, standard deviation, Chi-square test, independent t-test and paired t-test.

After the experiment, the mean scores of knowledge; attitude toward gender roles; critical-thinking, decision-making and problem-solving skills; communication /interpersonal skills and refusal/negotiation skills to abstain from sexual risk behaviors of experimental group were significantly higher than the mean scores of comparison group ($p < 0.001$). And after the experiment, the mean scores of knowledge; attitude toward gender roles; critical-thinking, decision-making and problem-solving skills; communication/interpersonal skills and refusal/negotiation skills to abstain from sexual risk behaviors of experimental group were significantly higher than the mean scores before the experiment ($p < 0.001$).

This program should be incorporated into the teaching of sex education in schools through the use of participatory learning process. Other agencies can also use the information to make a health development plan for adolescents.

KEY WORDS: GENDER ROLES/ LIFE SKILLS/ PREVENTION OF SEXUAL RISK BEHAVIORS/ GRADE 5 MALE STUDENTS

151 pages